

Bilješka. - Odluka je nesumnjivo načelnog karaktera i od velike praktične važnosti za sve naše lučke organizacije koje obavljaju usluge u međunarodnom prometu. U prilog ovog stajališta govori i odredba člana 210. Ustava SFRJ prema kojoj su sudovi dužni primjenjivati ratificirane i objavljene međunarodne sporazume - a zbog nesumnjivog pravnog kontinuiteta bivše Jugoslavije i SFRJ i ratificirane i objavljene međunarodne sporazume bivše Jugoslavije. Smatramo da bi ovo stajalište trebalo imati u vidu i u sporovima o naknadama za aerodromske usluge u međunarodnom prometu u vezi s međunarodnim pravilima ICAC /Medjunarodna organizacija udruženja aerodroma/ i odredbama Zakona o iskorištavanju zrakoplovnih pristaništa /NN SRJ, br.13/73/. Ne toliko u privrednim, ali u privrednokaznenim postupcima protiv aerodromskih organizacija udruženog rada vrlo je prisutno shvaćanje prema kome su aerodromske usluge bez obzira na element inozemnosti podvrgnute društvenoj kontroli cijena napose za "naknadu za sigurnost u međunarodnom prometu", bez osjećaja i sluha da su i te naknade sadržajno analogne lučkim naknadama u pogledu režima cijena usluga i da tu treba biti primijenjen opći princip jednakog postupka u pogledu domaćih i međunarodnih subjekata.

V.V.

VII. PRIVREDNI SUD HRVATSKE

Presuda br: PŽ-875/81
od 5.I 1982.

Vijeće: dr Svetožar Peričić, Gordana Gasparini,
dr Eugen Zokalj

Prijevoz stvari morem - Brodarova odgovornost - Jedinica tereta - Jedinica tereta, koletu, je određena količina tereta koja predstavlja fizički kompaktnu cjelinu koja je individualizirana - Kad je teret koža, pakiran u zavežljaje od po 12 komada, a zavežljaji povezani u bale, i kad su bale individualizirane /označene brojem/, a ne zavežljaji povezani u bale, kao jedinice tereta na temelju koje brodar ima pravo ograničiti svoju odgovornost uzima se bala, a ne zavežljaj

U sporu tužitelja kao cesionara primatelj tereta 202 bale ovčjih koža koji se po teretnici broj 1 od 20.VI 1980. prevezio brodom iz luke Assab u jugoslavensku luku, protiv tuženoga kao brodara radi naknade štete zbog manjka jedne

bale koža u iznosu od 27.692,80 spp, prvostepenom presudom usvojen je tužbeni zahtjev za iznos od din 4.000.- spp, a odbijen za iznos od din 23.692,80 spp, s obrazloženjem da tuženi, na temelju odredbe iz člana 567. Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi, za spornu štetu odgovara ograničeno, u svoti od din 4.000.- po jedinici manjkajućeg tereta, a da je u konkretnom slučaju jedinica tereta "bala".

Tužitelj je podnio žalbu protiv ove presude u dijelu u kojem je tužbeni zahtjev odbijen za iznos od din 23.692,80 spp i presudu pobija zbog pogrešne primjene materijalnog prava, te predlaže da se prvostepena presuda preinači i tužbeni zahtjev usvoji u cijelosti. U žalbi navodi da je prvostepeni sud pogrešno primijenio materijalno pravo kada je utvrdio da je jedinica tereta "bala", jer da jedinicu tereta u konkretnom slučaju predstavlja jedan tucet. Naime, da se radi o teretu ovčjih koža u svežnjevima od po 12 komada /2.000 tuceta/ povezanih u bale /202 bale/ i da se prema podacima iz teretnice, po kojoj je tuženi preuzeo na prijevoz 2.000 tuceta ovčjih koža u svežnjevima povezanim u bale, jedinica tereta ima se smatrati zavežljaj od 12 komada koža, jer da je u protivnom bez ikakvog smisla podatak iz teretnice da je tuženi preuzeo 2.000 tuceta ovčjih koža.

Odgovor na žalbu nije podnešen.

Žalba nije osnovana.

Ispitujući prvostepenu presudu u dijelu u kojem se pobija žalbom /u kojem je tužbeni zahtjev odbijen za iznos od din 23.692,80 spp/ u granicama razloga navedenih u žalbi, pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 354, st.2. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava /čl.365, st.1. i 2. ZPP-a/, žalbeni sud je utvrdio da ne postoje bitne povrede odredaba parničnog postupka iz člana 354, st.2. ZPP-a i da je materijalno pravo pravilno primijenjeno.

Prema odredbi iz člana 567. Zakona o pomorskoj i unutrašnjoj plovidbi /"Službeni list SFRJ", broj 22/77 u nastavku teksta ZPUP/, kod tereta koji nije u rasutom stanju i ako se ne prevozi kontejnerima, paletama ili drugim sličnim napravama, pod jedinicom tereta smatra se koleto ili komad.

S obzirom da u konkretnom slučaju nije sporno da se teret ovčjih koža nije prevezio kontejnerima, paletama niti drugim sličnim napravama, a ne radi se ni o rasutom teretu, sporno pravno pitanje što se razumijeva pod jedinicom tereta, u konkretnom slučaju svodi se na pitanje da li je koletu bala ili zavežljaj od 12 komada koža povezan u bali.

Jedinica tereta - koletu je određena količina tereta koja predstavlja fizički kompaktnu cjelinu koja je individualizirana.

Iz teretnice broj 1 od 20.VI 1980. godine i specifikacije, koje isprave je ocijenio prvostepeni sud, slijedi da je 2.000 tuceta koža /zavežljaj od po 12 komada koža/ bilo povezano u 202 bale i da su bile individualizirane bale /označene brojem/, a ne tuceta povezana u balu.

Prema tome, u skladu s naprijed iznešenim pojmom koleta, proizlazi da je u konkretnom slučaju koletu, odnosno jedinica tereta u smislu odredbe iz člana 567. ZPUP-a bala, jer ona predstavlja individualiziranu fizičku kompaktnu cjelinu.

Tucet koža predstavljao bi koletu, odnosno jedinicu tereta kad ne bi bio povezan u balu i kad bi bio individualiziran.

Međutim, do zaključka da je u konkretnom slučaju jedinica tereta bala dolazi se i bez ovog pojmovnog objašnjenja, na temelju podataka same teretnice. U teretnici je, naime, u za to predviđenoj rubrici "Number of Packages" kao broj jedinica naznačeno "samo 202 bale" /"two hundred two bales only"/.

Ocjenjujući iz navedenih razloga da ne postoji žalbeni razlog zbog kojeg se presuda pobija, kao ni razlozi na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti, na temelju odredbe iz člana 368. ZPP-a, žalbu je kao neosnovanu trebalo odbiti i prvostepenu presudu potvrditi.

G.G.